

ĐẠI ĐẠO TAM KỲ PHỔ ĐỘ

Cửu Thập Ngũ Niên

Tòa Thánh Tây Ninh

TẬP SAN BAN THẾ ĐẠO – SỐ 004

Ngày 9 Tháng 12 Năm 2019

Mục Lục Tập San

I. Tưởng nhớ đến Hiền Huỳnh Hiền Tài Bác Sĩ Bùi Đắc Hùm	3
I.1 Quốc Thê - Ngọc Nương khóc tiễn đưa bạn hiền (Houston TX)	3
I.2 Hồi ký từ Nguyễn Thừa Long đến với Huỳnh Hùm (New Orleans LA)	3
I.3 Tưởng nhớ đến Huỳnh Hùm từ Nguyễn Tấn Phát và Mỹ-Lê (Kitchener Canada)	3
I.4 Lời chia buồn từ Đào Duy-Linh (Berlin Germany)	4
I.5 Lời Vĩnh Biệt đến Anh Bùi Đắc Hùm từ Nguyễn Chí Hiền (Paris France).....	5
I.6 Phân Ưu Từ Thánh Thất Paris (Paris France).....	5
I.7 Ngọc Túy Kính Chúc Hùm và Cô Hồng! (Houston TX).....	5
I.8 Phân Ưu từ Cao Đài Hải Ngoại (Cao Đài International)	6
II. Sơ Lược Tiểu Sử Hiền Huỳnh Hiền Tài Bác Sĩ Bùi Đắc Hùm.....	7
III. CÙNG NHAU HỌC ĐẠO.....	.....
III.1 THIỆT TƯỚNG ĐẠI ĐẠO	14
III.2 The Relationship between the Promised Messenger and Truth (WARP Office – HWPL) Chủ Đề: Sự Tương Quan giữa các Ngôn Sứ và Chân Lý.....	21
III. LIÊN LẠC (CONTACT INFO)	24

TẬP SAN - BẢN TIN BAN THẾ ĐẠO - SỐ 004

LỜI GIỚI THIỆU

Kính chào Quý Chức Sắc, Chức Việc, Quý Hiền Tài, Quốc Sĩ, Quý Đồng Đạo, Quý Thân Hữu, Quý Bạn Đọc gần xa. Có lẽ toàn thể tín đồ Cao Đài trong Nước cũng như Hải Ngoại vẫn còn đang bàng hoàng trước sự ra đi đột ngột của Hiền Tài Bác Sĩ Bùi Đắc Hùng. Có lẽ toàn thể tín đồ Cao Đài đều thương tiếc một vì sao tinh tú của Đạo đã ra đi và sẽ phù hộ cho những người còn lại được sự thương yêu, tuyền dụng từ Thiên Liêng.

Trong Số Báo này sẽ đăng tải 1- Các bài tưởng nhớ đến Hiền Tài Bác Sĩ Bùi Đắc Hùng và Phân Ưu đến người, 2- Sơ Lược Tiểu Sử Hiền Huynh Hiền Tài Bác Sĩ Bùi Đắc Hùng, 3.1 - Cùng Nhau Học Đạo về Thiệt Tướng của Chơn Pháp và 3.2 - Chủ đề bàn luận về Sự Tương Quan giữa các Ngôn Sứ và Chân Lý tại World Alliance of Religion Peace Office (WARP)

Tập San Ban Thế Đạo sẽ là tiếng nói của Cao Đài Hải Ngoại, mục đích là phục vụ truyền thông/truyền tin theo tôn chỉ Cao Đài và **sẵn sàng đăng tải các bài viết của quý vị có cùng với mục đích cao cả đó.**

Tập San Ban Thế Đạo Hải Ngoại hàng tháng đăng tải trên web site <https://www.caodai.international/>

Mong quý vị thường thức các thông tin và chúc an lành!

Tập San Đại Đạo Kính Bút!

I. Tưởng nhớ đến Hiền Huynh Hiền Tài Bác Sĩ Bùi Đắc Hùm

I.1 Quốc Thế - Ngọc Nương khóc tiễn đưa bạn hiền (Houston TX)

Khóc tiễn đưa bạn hiền

Ngậm ngùi thương tiếc một hiền nhân
Đạo đức giỏi trau tạo phúc âm
Bác sĩ chân tài trong cửa Đạo
Hiền tài hạnh đức rạng thôn lân
Nghĩa tình tha thiết trong tình bạn
Nhân cách dịu hiền đối thế nhân
Thương tiếc vô vàn người bạn cũ
Mong người cõi thọ hưởng thiên ân

Quốc Thế - Ngọc Nương

I.2 Hồi ký từ Nguyễn Thừa Long đến với Huynh Hùm (New Orleans LA)

Tôi hồi thời còn nhỏ đã nghe danh tiếng về Bác Sĩ Hiền Tài Bùi Đắc Hùm, và khi lớn lên đã có dịp tiếp xúc và làm việc chung với Hiền Huynh Hùm trong việc phát triển Cao Đài Hải Ngoại, lòng tôi lúc nào cũng mến phục đức độ hiền hậu và bản lĩnh của Huynh Hùm và lúc nào cũng nghĩ rằng Huynh Hùm là một trong những nhân tài của Đạo, đã xứng đáng là con cháu của một gia đình Cao Đài trong hàng Đại Tiên Phong. Theo tôi còn nhớ và được biết là:

- Bác Hai của Huynh Hùm là **Chánh Phối Sư Thượng Tước Thanh**
- Thân Phụ của Huynh Hùm là **Phối Sư Thượng Chiếu Thanh**
- Chú Tư của Huynh Hùm là **Phối Sư Thái Tác Thanh**
- Chú Sáu của Huynh Hùm là **Đầu Sư Ngọc Nhượng Thanh**
- Và còn vài người trong gia phả của Huynh Hùm nằm trong hàng Đại Tiên Phong của Đạo mà tôi không thể kể hết... Đây là một gương sáng của gia đình Đại Đạo và thật hãnh diện thay ở Hải Ngoại cũng có nhiều gia đình noi theo gương này.

Nhớ tới Huynh Hùm là nhớ tới gốc gác của một Đại Gia Đình danh giá trong Đạo, một Đại Gia Đình đã cống hiến cuộc đời để hành đạo, mà tôi vô cùng thương tiếc và mến phục. Tiễn biệt Huynh Hùm với ngàn lời thương tiếc... Một nhân tài của Đạo đã ra đi nhưng Huynh Hùm sẽ tiếp tục hành trình mới với sứ mạng mới mà Thiêng Liêng sẽ giao phó cho Huynh. Ngàn lời chia buồn cùng với Hiền Tỷ Cẩm Hồng và Đại Gia Đình Bùi Đắc Hùm!

I.3 Tưởng nhớ đến Huynh Hùm từ Nguyễn Tấn Phát và Mỹ-Lệ (Kitchener Canada)

Chúng tôi vô cùng sững sốt khi nghe tin Hiền tài Bui Đắc Hùm đã qui vị Ngày 3 Dec 2019, Tôi có dịp gặp Ông gần đây nhất tại Toronto Convention Centre trong dịp đại hội các Tôn Giáo Thế

Giới 2018. Tôi xin chia sẻ ký ức về HT BS Hùm: HT BS Hùm và tôi là người cùng thế hệ, cùng Đạo, và hân hạnh có lúc làm việc chung một đơn vị trong QĐVNCH. Nói đến BS Hùm, trước tiên trong đầu tôi nghĩ đến một học sinh xuất sắc, một người tận tụy với công việc Ông đang làm. Chúng tôi cùng được Hội Thánh Hiệp Thiên Đài chấp thuận vào hàng phẩm Hiền Tài khóa hai cùng với 123 vị khác, trong Thánh lệnh số 5 Ngày 30 Tháng 12 Năm 1967 do Đức Thượng Sanh ấn ký Năm 1967 Đính Mùi, Huỳnh Hùm đang học năm thứ hai Y Khoa, tôi đang học năm thứ hai Dược Khoa Saigon. Sau khi tốt nghiệp, chúng tôi vào quân đội phục vụ cùng đơn vị QUÂN Y VIỆN TÂY NINH - Bác sĩ Hùm là BS giải phẫu (Surgeon), lúc ấy công việc giải phẫu rất bận rộn, không ngừng tay, vì chiến trường sôi động, tôi giữ vai trò trưởng phòng tiếp huyết (Blood Bank) và tiếp liệu Y Dược (medical supply) nên tôi rất có nhiều dịp liên hệ với Ông. Cả hai đều mang cấp bậc Đại Úy Quân Y... Ngoài giờ làm việc trong quân đội, Ông làm việc phòng mạch riêng với BS Hồng chăm sóc sức khỏe cho đồng bào địa phương. May mắn gia đình BS Hùm đã được rời khỏi Việt Nam thời Tháng Tư 1975; Ông khỏi phải bị vào tù Cộng Sản như các Y Nha Dược Sĩ khác. Sang Bắc Mỹ, chúng tôi có dịp cùng đi dự PEACE SUMMIT 2014 tại Seoul Korea. Trong việc Đạo ở hải ngoại, Ông và vợ là BS Hồng hoạt động không ngừng nghỉ, từ phổ biến sách Đạo, đến tham dự các nơi, các Đại Học mà Ông Bà BS Hùm, Hồng là một trong những đồng Đạo đã cố gắng mang 2 chữ CAO ĐÀI vào cộng đồng thế giới. Ông có nơi sinh hoạt riêng (Cao Đài), đồng thời Ông Bà cũng đóng góp công sức vào trong việc thành lập tổ chức CAO ĐÀI HẢI NGOẠI trong nhiều năm qua, trong việc gìn giữ và phát triển Đạo ở Hải Ngoại, mà BS Hồng là người cộng tác đắc lực với chồng. Cám ơn một người đã suốt cuộc đời tận tụy, hy sinh, góp công góp của trong cả hai lãnh vực Đạo Đời...

Chúng tôi vô cùng Thương tiếc Anh! Xin chia buồn cùng Chị và Đại Gia Đình cá nhân Anh/Chị cũng như Đại Gia Đình Cao Đài!...

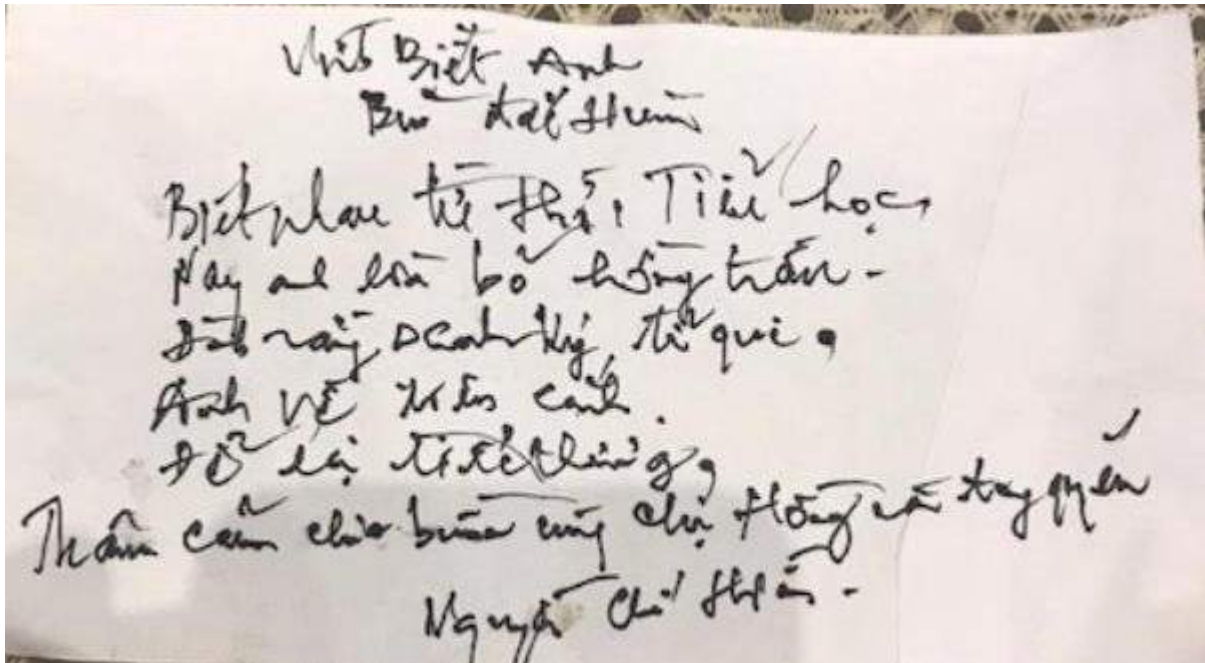
I.4 Lời chia buồn từ Đào Duy-Linh (Berlin Germany)

Kính Hiền Huỳnh Hiền Tài Bùi Đắc Hùm!

Mới ngày nào tiểu đệ được gặp Hiền Huỳnh trong Đại Hội Cao Đài Hải Ngoại Tháng 9 Năm 2016 tại Thánh Thất Houston Texas và không bao lâu sau đó chúng ta lại gặp nhau tại Seoul-South Korea trong Đại Hội 3rd Annual Commemoration of the World Alliance of Religions Peace (WARP) Summit on 17-19 September 2017, Anh Em gặp nhau tay bắt mặt mừng, mà hôm nay Âm Dương xa cách. Một sự mất mát lớn lao cho sự hiển dương Đạo Pháp, xin cầu nguyện Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu và các Đấng Thiêng Liêng ban hồng ân cho Hương Linh Hiền Huỳnh sớm trở về Cõi Thiêng Liêng Hằng Sống. Xin chia buồn cùng Hiền Tỷ Bác Sĩ Đặng Cẩm Hồng cùng tang gia hiếu quyến và xin gởi hai câu trong "Kinh Cầu Tổ Phụ Qui Liễu"

Âm-Dương đôi nẻo như nhau
Cửu Huyền Thất Tổ giữ câu thọ-trì

I.5 Lời Vĩnh Biệt đến Anh Bùi Đắc Hùm từ Nguyễn Chí Hiền (Paris France)

I.6 Phân Ưu Từ Thánh Thất Paris, France

Thánh Kính Phân Ưu! Chúng tôi nhận được tin buồn Hiền tài Bùi Đắc Hùm. Đã quy vị vào ngày 3.12.2019 tại Mỹ Quốc. Đồng đạo xin chia buồn Bà quả phụ BS Cẩm Hồng cùng tang quyến. Thành tâm cầu nguyện Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu cùng các đấng thiêng liêng cứu độ hương hồn cố hiền tài quy hồi cựu vị.

Tộc Đạo Paris Pháp Quốc @ 33 rue de Blandin 94190 Villeneuve St Georges

I.7 Ngọc Túy Kính Chú Hùm và Cô Hồng! (Houston TX)

Mới vài tháng trước đây lúc Tháng 9 Năm nay Ngọc Túy còn chụp hình rất nhiều với Chú tại Peace Summit tại LA. Rồi mới năm trước nữa thì gặp ở Parliament of World Religion tại Toronto rồi đồng đạo cùng nhau ăn tối tại Thánh Thất Toronto. Và chỉ 1 năm trước đó thì Ngọc Túy ở nhà Cô Chú, rồi 3 người cùng nhau đi dự Đại Hội Peace Summit 2018... rồi Peace Summit 2016, 2014 tại South Korea... không thể kể hết những kỷ niệm thật đẹp đối với Cô Chú. Túy viết những dòng chữ này mà nước mắt lưng trào... Con ước gì Chú sống lâu hơn nữa để phục vụ Đạo Pháp, nhưng có lẽ Chú còn có nhiệm vụ cao cả hơn khi về với Thầy Mẹ. Mong Cô Hồng cố gắng vượt

TẬP SAN - BẢN TIN BAN THẾ ĐẠO - SỐ 004

qua nỗi mất mát vô cùng lớn lao này. Ba/Mẹ con cũng rất yếu...yếu dữ lắm... và cũng rất bàng hoàng khi nghe tin này và nhờ con nói với Cô Hồng lời chia buồn, lời cầu nguyện, lời yêu thương, lời nhắn nhủ là Chú Hùm đã được ơn trên dẫn dắt, và người về với sự đón nhận hồng ân của Thượng Đế. Mong Cô Hồng và đại gia đình Cô vượt qua sự mất mát lớn lao này. Đại gia đình Cao Đài Hải Ngoại mất một người con tinh tú nhưng Chú Hùm sẽ về Thiêng Liêng tiếp tục phát triển Đạo Mẫu.

Chú Hùm kính mến! Chúc Chủ nghỉ ngơi một thời gian rồi bắt đầu một hành trình mới đầy tốt đẹp, đầy hứa hẹn, và Chú nhớ phù hộ cho Cô Hồng và các con. Ngọc Túy chào Cô Chú với nước mắt lưng tròng!

I.8 Phân Ưu từ Cao Đài Hải Ngoại (Cao Đài International)

ĐẠI ĐẠO TAM KỶ PHỔ ĐỘ (Cửu Thập Ngũ Niên) TÒA THÁNH TÂY NINH

CAO ĐÀI HẢI NGOẠI
8415 S. Breeze Dr. Houston TX 77071

PHÂN ƯU

Toàn thể tín đồ Cao Đài Hải Ngoại rất đau buồn khi nhận được tin Phu Quân của Hiền Tỷ Bác Sĩ Bùi Đặng Cẩm Hồng

HIỀN TÀI BUI ĐẮC HÙM

Vừa mãn phần lúc 9 giờ 25 sáng, ngày 03-12-2019 (Âm lịch: 08-11 năm Kỷ Hợi) tại Redlands, California.
Hương thọ: 77 tuổi

Xin cầu nguyện Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu và các Đấng Thiêng Liêng hộ trì cho vong linh Hiền Tài BUI ĐẮC HÙM được sớm về cõi Thiêng Liêng Hằng Sống và cầu nguyện cho Hiền Tỷ Bùi Đặng Cẩm Hồng đứng vững tinh thần để vượt qua sự mất mát lớn lao.

Ngày 4 Tháng 12 Năm 2019

Thay mặt Cao Đài Hải Ngoại Quyền Chủ Trương - Hệ Thống HTĐ - QS Trịnh Quốc Thế

ĐÓNG THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

Thành Thất Cao Đài Paris Pháp Quốc
Thành Thất Cao Đài Houston Texas
Thành Thất Cao Đài New Orleans
Thành Thất Cao Đài Kitchener Canada

Ban Thế Đạo - Hải Ngoại
Ban Đại Diện Châu Âu
Hương Đạo Berlin Đức Quốc
Toàn Thể Tín Đồ Tổ Chức CDHN

II. Sơ Lược Tiểu Sử Hiền Huynh Hiền Tài Bác Sĩ Bùi Đắc Hùm

(English and Vietnamese)

1. Rev. Hum Dac Bui, M.D. is distinguished scholar of Cao Đài Religion; is well-known to his lectures for Cao Đài s' doctrine and philosophies at various universities and churches in any difference states of the United States of America, South Africa, Spain, Germany, Canada; is recognized in his great establishments in writings and translations of several books about Cao Đài's philosophies in English.

Hiền Huynh Hiền Tài Bác Sĩ Bùi Đắc Hùm là học giả xuất sắc của Tôn giáo Cao Đài; nổi tiếng với các bài giảng của ông cho học thuyết và triết học Cao Đài tại các trường đại học và các nhà thờ khác nhau ở nhiều tiểu bang Hoa Kỳ, Nam Phi, Tây Ban Nha, Đức, Canada; được công nhận trong các cơ sở của ông trong các tác phẩm tuyệt vời và bản dịch của một số cuốn sách về triết học Cao Đài bằng tiếng Anh.

2. Rev. Hum Bui is the author or the researcher and developer of many Cao Đài Publications such as:

Hiền Tài Bác Sĩ Bùi Đắc Hùm là tác giả hoặc nhà nghiên cứu và phát triển của nhiều ấn phẩm Cao Đài như:

- Thượng Đế Giáng Trần – God Has Come (1990)
- Pháp Chánh Truyền Chú Giải - The Religious Constitution of Caodaism (1992)
- Tân Luật - New Codes in CaoDaism (1992)
- CaoDaism, A Novel Religion (1992)
- Cương Đề của Cao Đài - An Outline of CaoDaism (1994)
- Cao Đài Đức Tin của Hòa Bình Chung Sống - Cao Đài Faith of Unity (200)
- Cao Đài - Dẫn Nhập về Tâm Linh - Guide to Cao Đài Spiritual Celebration (2006)
- Discussion on the Tao - Luận Bàn về Đạo - Bảo Pháp Nguyễn Trung Hậu (2011)

3. Rev. Hum Bui is a member of Vietnamese Interfaith Council; is the General Secretary of Cao Đài Faith Ministry; is the Head of Exterior Affairs of Cao Đài Overseas; is member of American Academy of Religions, and the Head of Caodai Center Riverside CA.

Hiền Tài Bác Sĩ Bùi Đắc Hùm là thành viên của Cộng Đồng Liên Tôn Việt Nam; là Tổng Thư Ký của tổ chức Bộ Đức Tin Cao Đài; là Trưởng Phòng Ngoại Vụ của Cao Đài

TẬP SAN - BẢN TIN BAN THẾ ĐẠO - SỐ 004

Overseas; là thành viên của Học Viện Tôn giáo Hoa Kỳ, và người đứng đầu Trung tâm Cao Đài Riverside CA.

4. Rev. Hum Bui currently participates in the monthly Inland Empire interfaith celebration and is leading a bimonthly program “the Journey to Bliss” which includes life topics discussion and meditation at the Cao Đài Center in Anaheim. He also helps running the New Hope Free Clinic in Redlands which provides care to underserved people in the Inland Empire.

Hiền Tài Bác Sĩ Bùi Đắc Hùm hiện đang tham gia hàng tháng Inland Empire Interfaith và đang dẫn đầu chương trình “the Journey to Bliss” hai tháng một lần, chủ đề bao gồm thảo luận về chủ đề cuộc sống và thiền định tại trung tâm Cao Đài ở Anaheim. Ông ta cũng giúp điều hành phòng khám miễn phí Hope @ Redlands cung cấp dịch vụ chăm sóc cho những người bị thiếu sức khỏe tại Inland Empire

5. Rev. Hum Bui obtained the Medical Practice License in the State of California in 1983 and practice medical doctor in California ever since.

Hiền Tài Bác Sĩ Bùi Đắc Hùm có bằng Bác Sĩ cấp tại Tiểu Bang California năm 1983 và có giấy phép Bác Sĩ chữa và khám bệnh ở Tiểu Bang CA bắt đầu từ đó.

6. Rev. Hum Bui has participated in interfaith activities in Rome Italy, Mt. Hiei Japan, CapeTown South Africa, Barcelona Spain, Canada, and the United States.

Hiền Tài Bác Sĩ Bùi Đắc Hùm cũng tham gia các chương trình Liên Tôn Giáo tại Rome Italy, Mt. Hiei Japan, CapeTown South Africa, Barcelona Spain, Canada, and the United States.

7. Rev. Hum Bui’s Lectures on Caodai Faith at the following events:

- Ông giảng dạy về Đức Tin Cao Đài tại event tại các trường Đại Học sau đây
- 1997 Centennial University College, Shreveport, Louisiana
- 1998 Unitarian Universalist Church of Glendale, California
- 1999 Fullerton University, Fullerton, California
- 1999 The Parliament of the World’s Religions, Cape Town, South Africa
- 2000 Utah CaoDai Temple, Utah
- 2001 Fullerton University, Fullerton, California
- Organized by Lay Dignitaries Caodai International - Page 5

TẬP SAN - BẢN TIN BAN THẾ ĐẠO - SỐ 004

- 2002 Normandale University College, Minneapolis, Minnesota
- 2003 Fullerton University, Fullerton, California
- 2003 Patton State Hospital, CA: Prayers and Healing, a scientific approach
- 2003 King & Drew's University Medical School, LA, CA: Prayers and Healing, a scientific approach
- 2004 The Parliament of the World's Religions, Barcelona, Spain
- 2004 Leipzig University, Department of Religions, Germany
- 2005 – 2007: USC, Department of anthropology
- 2006 The World's Religions, Toronto, Canada
- 2011 Unitarian Universalist Church, Anaheim, California

8. In Vietnam, Rev. Hum Bui served as Civil Medical Doctor; Military Surgeon of the Vietnamese Army of Democracy Republic of Vietnam before 1975; City Council member of Tay Ninh Province in Vietnam.

Tại Việt Nam, HT Hùm là Bác Sĩ Y Khoa, trong quân đội VNCH trước 1975, Ông ta là Bác Sĩ chuyên khoa mổ, và Ông ta cũng là nghị viên Tỉnh Tây Ninh

9. Rev. Hum Bui was born Jun 30th, 1943 in Vietnam and passed away on Dec 3rd, 2019.

Hiện Tài Bác Sĩ Bùi Đắc Hùm Sinh Ngày 30 Tháng 6 Năm 1943 và từ trần Ngày 3 Tháng 12 Năm 2019

Sau đây là một số ít hình ảnh về những hoạt động tôn giáo của vợ chồng Bác Sĩ Bùi Đắc Hùm và Bác Sĩ Bùi Cẩm Hồng về Đại Hội Hòa Bình (WARP - HWPL)

@ ĐH Cơ Quan Đại Diện Lần Thứ 3 – Tháng 9 Năm 2016 (TTCD - Houston TX)

@Peace Summit 2016, 2019 – Los Angeles and S. Korea

@ Peace Conference 2015 – Los Angeles CA

@ Parliament of World Religion 2018 - Toronto Canada

@ Parliament of World Religion 2018 - Toronto Canada

@Peace Summit 2019 – Los Angeles CA

@Peace Summit 2016 – S. Korea

@Peace Summit 2016 – S. Korea

III. CÙNG NHAU HỌC ĐẠO

III.1 THIỆT TƯỚNG ĐẠI ĐẠO (Cao daism Essence)

1. PHẦN MỞ ĐẦU:

Qua Thánh Ngôn, Thánh Giáo, Tân Luật & Pháp Chánh Truyền, và những lời Thuyết Đạo của các bậc tiền bối ta thấy vấn đề **THIỆT TƯỚNG** của Đạo được đề cập đến như là **trọng tâm của Đạo Cao Đài**. Vậy Thiệt Tướng của Đạo là gì? **THIỆT** là chơn, là nội dung, là cốt lõi thuộc phẩm chất tinh thần. **TƯỚNG** là toàn bộ hình dạng bên ngoài mà nhìn vào đó chúng ta nắm bắt được, truy lùng được, cái chơn bên trong. Thí dụ như Thiên Nhân, là biểu tượng Thượng Đế sáng suốt, là ánh sáng lương tâm. Đền Thánh là hình ảnh Bạch Ngọc Kinh tại thế hàm cả huyền vi Vũ Trụ: hệ thống tổ chức của Đạo là biểu hiện cơ cấu của Tiểu/Đại vũ trụ... Tóm lại Tướng là **THỂ PHÁP**, Thiệt là **BÍ PHÁP**. Giữa Thể và Bí bất ly khai, như hình với bóng, vì **trong Thể có Bí trong Bí có Thể** như trong Âm có Dương, trong Dương có Âm vậy. Trước đây Đức Chí Tôn có cho Đức Hộ Pháp biết là nên lập Thể Pháp trước Bí Pháp sau, là vì lập Thể Pháp trước dễ hơn và đó sẽ là sơ đồ trọng yếu để hành giả nương vào thực hành Bí Pháp mới mong về hiệp nhất với Thầy Mẹ được. Trong phạm vi bài viết, chúng tôi cố gắng tìm Thiệt Tướng của Đạo trong hai giai đoạn Thể và Bí Pháp của Đạo Cao Đài qua lời dạy của Đức Chí Tôn: **Ngày nào quyền lực Chí Tôn đặng hiệp**

cùng Vạn Linh thì Đạo mới ra THIỆT TƯỚNG. Quyền lực Chí Tôn là quyền Chí Linh, quyền của chúng sanh là quyền Vạn Linh. Khi nào Quyền của hai bên hiệp lại thì Đạo mới ra Thiệt Tướng. Như vậy THIỆT TƯỚNG của Đạo là sự Hiệp Nhất giữa Chí Linh và Vạn Linh hay nói khác là Âm Dương hoặc Thiên Nhân hiệp nhất, Đạo Đồi tương đắc, Bát Quái Đài hiệp với Cửu Trùng Đài.

2. THIỆT TƯỚNG CỦA ĐẠO TRONG GIAI ĐOẠN LẬP THỂ PHÁP:

Trong Pháp Chánh Truyền, phần chú giải về việc lập Hiệp Thiên Đài đã ghi rõ: *Cơ Tạo Hóa chỉ có hai bí mật tối trọng, một là quan sát sự hữu hình, hai là xét đoán sự vô vi, quan sát sự hữu hình thì dễ còn xét đoán sự vô vi rất khó.... nhưng nhưn sanh đã có trong tay một chiếc chìa khóa, là xem cơ tương đắc của hữu hình và vô vi trong sự sinh hoạt của vạn vật. Vô vi và hữu hình phải hiệp làm một mới thuận theo cơ tạo...*

Theo Pháp Chánh Truyền, phần Thể Đạo gồm 3 đài: Bát Quái Đài dưới quyền Chưởng Quản của Đức Chí Tôn tức phần hồn của Đạo, là phần Vô Vi. Hiệp Thiên Đài dưới quyền của Đức Hộ Pháp tức phần Chơn Thần của Đạo, nửa hữu hình nửa vô vi. Cửu Trùng Đài dưới quyền của Đức Giáo Tông tức phần xác của Đạo, là phần hữu hình.

Khi Bát Quái Đài truyền lệnh hoặc giáo huấn Cửu Trùng Đài phải qua trung gian của Hiệp Thiên Đài, ngược lại khi Cửu Trùng Đài muốn thông công với Bát Quái Đài cũng phải qua trung gian của Hiệp Thiên Đài để nhận lời giáo huấn.

Bát Quái Đài

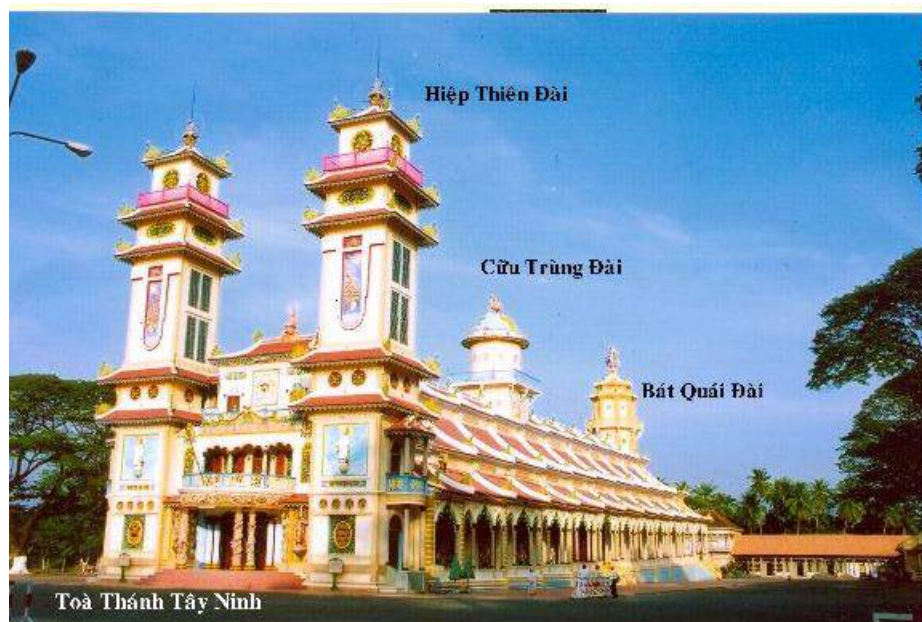
*

Hiệp Thiên Đài

*

Cửu Trùng Đài

*

Về Hiệp Thiên Đài, Pháp Chánh Truyền có khi viết Bát Quái Đài là HỒN lại có khi Hiệp Thiên Đài là HỒN. Đó là vì khi Thầy ngữ Hiệp Thiên Đài thì HTĐ chính là Hồn hay là Đạo, ngoài ra HTĐ chỉ là Chơn Hồn, nửa đời nửa Đạo.

Cũng qua phần chú giải về HTĐ, Pháp Chánh truyền xác định: **Cửu Trùng Đài là Đời mà Hiệp Thiên Đài là Đạo cho nên buộc Đời phải nương Đạo mà lập ra THIẾT TƯỞNG mới mong độ rỗi như sanh chuyển cơ tạo hóa.** Như vậy Đạo Đời tương đắc chính là Thiết Tưởng của Đạo hay nói khác trong giai đoạn Thế Pháp của nền Đạo, xác phải nương hồn tức Cửu trùng Đài phải nương Hiệp Thiên Đài thì Đạo mới phát huy được. Nếu xác không hồn là xác vô tri, mà hồn không xác thì không có điều kiện cụ thể để giáo hóa chúng sanh trên đường tiến hóa một cách thực tế. Rõ ràng là **Đạo không Đời không sức, Đời không Đạo không quyền.** Thế rồi biến cố năm 1975, tức 50 năm sau ngày Khai Đạo, một cuộc giải thể vô cùng trọng đại đổ ập vào đời lẫn đạo, trút bỏ tất cả danh lợi quyền, áo mũ cân đai, chuyển sang một giai đoạn mới, giai đoạn chuyển tiếp cực kỳ cam go khổ đão. Trong cửa Đạo, Hội Thánh HTĐ, CTĐ và các cơ cấu của Đạo đều bị giải thể, cơ bút bị bế v...v... Biến cố này đã làm cho người đạo hoang mang như đứng trước ngã ba đường. Nhưng mọi việc: **CHI CHI CŨNG CÓ THẦY!** Đây là giai đoạn vận chuyển của Thiên cơ đưa nền Đạo bước sang một giai đoạn mới. Nhờ biến cố này, mầm Đạo được gieo khắp nơi trên thế giới, Thánh Thất, Điện Thờ Phật Mẫu, Hành Chánh Đạo, và các tổ chức khác trong Đạo lần lượt mọc ra như nấm khắp mọi nơi. Như vậy phần Thế Đạo đã được xây dựng khá vững chắc. Đó là nhờ sự hy sinh rất lớn của đồng đạo tại Hải Ngoại. Tuy nhiên lượng thì có, phẩm còn rất khiêm tốn, sự phân hóa nội bộ lại trầm trọng, tất cả chúng ta đều hết sức lúng túng trước tình trạng khó khăn này! Nếu chúng ta không sớm tìm cách khắc phục thì cơ Đạo sẽ không phát huy được. Theo chúng tôi thấy, đó là vì chúng ta không áp dụng tinh thần TÂN LUẬT & PHÁP CHÁNH TRUYỀN: **CTĐ là Đời mà HTĐ là Đạo cho nên buộc Đời phải nương Đạo mà lập ra Thiết Tưởng mới mong độ rỗi như sanh chuyển cơ tạo hóa.** Gần 25 năm nay, Hội Thánh bên nhà bị giải thể, không có HTĐ, không có Hệ thống Hành chánh Đạo, không cơ bút, thiếu hoàn toàn sự lãnh đạo mà ở Hải Ngoại hiện nay, chúng ta chỉ có Hành Chánh Đạo cấp hạ tầng cơ sở mà thôi. Trước đây, hạ tầng cơ sở HCD làm việc trôi chảy được là nhờ sự hướng dẫn, sự trợ giúp, sự kiểm tra đôn đốc của cả một hệ thống lãnh đạo Hội Thánh Hiệp Thiên & Cửu Trùng. Vả lại CTĐ mà không có HTĐ không khác nào như xác không hồn thì Đạo không ra Thiết Tưởng được. Đó là chưa kể sự phá hoại thường xuyên của tà quyền, nhằm ly gián, gây hoang mang, làm cho xáo trộn nội bộ, mất sự tin tưởng lẫn nhau tạo ra tình trạng cá mè một lứa không ai nghe ai, làm cho đồng đạo nay ở nhóm này mai ở phe khác, chán nản, buồn phiền, làm cho tuổi trẻ càng ngày càng muốn lánh xa, thậm chí một số không ít chuyển sang tôn giáo khác! Con em nhà Đạo còn như thế thì nói chi đến việc phổ độ chúng sanh, hoàng khai Đại Đạo! Trước tình trạng khó khăn này, chúng ta cần có một cuộc Đại Phản Tỉnh, bình tâm linh trí, tìm phương cách sớm san bằng các trở lực nêu trên. Trong PCT, Đức Chí Tôn có dạy: **Quyền hành Chí Tôn của**

Thầy, duy có quyền Vạn Linh đối phó mà thôi. Như vậy **Quyền Vạn Linh** có thể thay **Quyền Chí Linh**. Hiện tại, không có cơ bút, không có HTĐ để thông công nên điểm then chốt trong thời gian này quyền như sanh là quyền quyết định tối thượng hầu ổn định tình hình xáo trộn trong các tổ chức Đạo Hải Ngoại.

Ngộ biến phải từng quyền, tạm thời chúng ta cần bổ túc chỗ khiếm khuyết bằng cách chiếu theo tinh thần PCT, thành lập một cơ chế chung tại Hải Ngoại, bảo vệ chơn truyền luật pháp của Đạo, đôn đốc, kiểm tra, góp ý cho HCD, thống nhất nghi lễ, thành lập Khảo Cứu Vụ, Ban Phổ Tế v...v..... **Cơ quan** này do toàn Đạo bầu lên theo thể thức dân chủ để điều hành cơ Đạo tại Hải Ngoại. Đây là một đề nghị có tánh cách tạm thời, uyển chuyển về mặt hình thức tổ chức trong hoàn cảnh bắt buộc phải quyền nghi, khi nào có Hội Thánh chính thức thì mọi việc chi chi cũng phải từng quyền Hội Thánh.

Thật ra, muốn nền Đạo ra THIỆT TƯỚNG ta cần phải thực sự chuyển sang giai đoạn mới, nương theo con đường Bí Pháp Đại Đạo. Trong một bài thuyết Đạo của Đức Hộ Pháp, Ngài nhấn mạnh: **Một nền Tôn Giáo nào đã xuất hiện tại thế gian này đều THỂ PHÁP có cao siêu bao nhiêu đi nữa nếu không có BÍ PHÁP làm tướng diện căn bản, thì nền Tôn giáo ấy chỉ là bàng môn tả đạo mà thôi.** Qua lời giảng này, phần BÍ PHÁP đóng vai trò quyết định trong nền CHÁNH GIÁO của Đạo Cao Đài. Vậy chúng ta cố gắng tìm hiểu phần này.

3. THIỆT TƯỚNG CỦA ĐẠO QUA CON ĐƯỜNG BÍ PHÁP.

Như trên đã trình bày, hình thể của Hội Thánh là phần Thể Pháp, là cái vỏ bên ngoài, còn nội dung của Đạo là phần Bí Pháp, là quyền năng của điển lực phát ra để phổ độ chúng sanh. Vỏ và ruột, tức thể và bí tương liên mật thiết với nhau như bóng với hình. Thí dụ làn sóng hình của Bạch Ngọc Kinh tại thế, làn sóng âm thanh qua tiếng kinh kệ cộng hiệp với làn sóng tư tưởng thanh cao qua thời cúng đàn hòa nhập với làn sóng cực thanh của các đấng Thiêng Liêng tạo nên dòng thần lực mạnh mẽ rung động và tràn ngập khắp căn khôn vũ trụ đánh thức chơn thần của chúng sanh, giải trừ bớt phần ô trược tối tăm, giúp chúng sanh lần về bến giác. Bí Pháp trong nghi lễ cúng lạy và nguyện cầu là để mở tâm hầu giao cảm được với các Đấng và liên hệ được với vị Sư Hư Vô để học hỏi và tiến hóa lần đến chỗ: **Reo chuông thoát tục phất cờ tuyệt sinh.** Nếu cúng lạy mà tâm động loạn, lòng dạ đen tối mưu mô thủ đoạn, hận thù, ganh ghét, vị lợi, cầu danh thì Thần Thánh làm sao ngự được trong tâm mình, chẳng hóa ra vô ích sao? Đây là giai đoạn mượn hữu hình tìm đến vô vi, giai đoạn: **Lễ bái thường hành tâm đạo khởi.** Chỗ rốt ráo trong Đạo Cao Đài là: **TÂM ẤY TÒA SEN CỦA LÃO NGÔI** tức là ở trạng thái THIÊN NHÂN hiệp nhất, **Thầy là các con, các con là Thầy**, và hiệp tại TÂM nên cũng gọi là **ĐẠO TÂM**. Nói

TẬP SAN - BẢN TIN BAN THẾ ĐẠO - SỐ 004

---

rõ hơn Bí Pháp trong nền Đại Đạo chính là ở Tâm Đạo phát huy tình thương rộng lớn. Tâm Đạo và Thế Đạo nhất quán thì nền Đạo mới ra Thiệt Tướng.

Như chúng ta đã biết, hệ thống tổ chức trong Đạo là một sơ đồ ẩn tàng Bí Pháp: CTĐ là xác, HTĐ là chơn thần, BQĐ là hồn. Khi CTĐ và BQĐ hiệp lại qua trung gian của HTĐ thì Đạo mới ra thiệt tướng. Con người cũng có đủ xác, chơn thần và hồn tức là TINH, KHÍ và THẦN như sơ đồ trên, và nếu tinh khí thần hiệp một thì đắc đạo. Trước kia hành giả phải dùng tất cả công năng chế tài và áp đảo để nghịch chuyển âm dương luyện tinh hóa khí, khí hóa thần, thần hườn hư, cuối cùng xuất được chơn thần về cõi thiêng liêng tiếp tục học hỏi để sau cùng nếu tiến bộ hơn nữa sẽ được về hiệp nhất với Thầy Mẹ, tức là đắc đạo. Tuy nhiên pháp luyện này quá khó khăn và vì chưa đúng thời kỳ nên **thần bị tản**, do đó số người đắc đạo từ xưa đến nay quá khiêm tốn. Ngày nay đã đến thời kỳ Đại Ân Xá, Đức Chí Tôn khai cơ tận độ, chính Ngài cùng với Thần Thánh Tiên Phật tự hạ mình xuống sẵn sàng hiệp nhất với thiên hạ, đồng thời chuyển hình ảnh Bạch Ngọc Kinh xuống thế làm sơ đồ dẫn dắt nhân sanh đi vào con đường Bí Pháp Đại Đạo, Chí Linh đến hiệp Vạn Linh khai mở Tâm Kinh thức giác chúng sanh:

Bạch Ngọc từ xưa đã ngự rồi
Chẳng cần hạ giới vọng cao ngời
Sang hèn trời kệ tâm là quý
Tâm ấy tòa sen của Lão ngời. (TNHT)

Chơn linh con người là chiết linh của Thượng Đế, xưa kia đã từng ngự tại Bạch Ngọc Kinh, một ngôi vị cao quý tuyệt đỉnh, ở thế gian này còn ngôi vị nào cao quý hơn nữa mà mơ vọng, mà lưu luyến, chỉ có TÂM là quý nhất vì TÂM sẽ là tòa sen, nơi ngự của Thầy! Như vậy, nếu con người giải trừ được danh lợi quyền và thất tình, TÂM hé mở thì Thầy sẽ đến ngự tức con người sẽ ở trạng thái Thiên Nhân Hiệp Nhất. Nếu như TÂM con người luôn luôn được Thầy ngự tức là đã đắc đạo vậy. Trong bài thi văn dạy Đạo đầu tiên, các Đấng cho biết:

Chừng nào đất dậy Trời thay xác
Chư Phật Thánh Tiên xuống ở trần

Thời kỳ Đất dậy là thời kỳ Đạo Tâm hay Huỳnh Đạo do Mẹ lãnh đạo.
Phái vàng Mẹ lãnh dắt dìu trẻ thơ

Theo dịch lý HUỖNH (màu vàng) thuộc hành THỔ, Thổ là Đất tức là MẸ. Hội Thánh là hình thể Đức Chí Tôn tại thế, giải thể Hội Thánh là **Trời thay xác**, chư Phật Thánh Tiên xuống ở trần là thời kỳ các Đấng Thiêng liêng quán hạ ngự vào thiện tâm con người.

TẬP SAN - BẢN TIN BAN THẾ ĐẠO - SỐ 004

Đây cũng là thời kỳ của Tâm Pháp hay Hiệp Thiên Pháp. Ý nghĩa Hiệp Thiên (God communication) được thể hiện trong 2 câu liền trước của HTĐ:

Hiệp nhập CAO ĐÀI bá tánh thập phương qui chính quả
Thiên khai HUỖNH ĐẠO ngũ chi Tam Giáo hội Long Hoa

Cơ Hiệp Thiên tức là cơ THIÊN NHÂN HIỆP NHẤT, tức hồn xác tương hiệp, đây chính là Thiệt Tướng Đại Đạo. Rõ ràng sau năm 1975 tất cả chúng ta đều cảm thấy ở tại ngã ba đường, không còn biết đi ngã nào, vì lúc bấy giờ Hội Thánh bị giải thể, cơ bút bị bế. Vậy chúng ta phải đi về đâu??? Thầy đã tiên liệu và chỉ rõ Bí Pháp: **Khi đến ngã ba đường ngời chờ Thầy đến rước.** Ngời chờ vọng cầu Thượng Đế, tức trạng thái hưởng thượng hiệp thiên, là phương pháp thông đạt giữa tín đồ hưởng về Đấng Tối Cao. Phương pháp đó nói chung là tập trung tinh thần, định tâm đến tận cùng yên lặng như mặt nước hồ thu cho TÂM và Ý xuôi dòng trong bản thể tự nhiên, để truy lùng cái bản thể thực tại, ở trong cái lý giác ngộ, tận cùng trong yên lặng, chừng đó là lúc Thầy âm thầm đến, hiệp nhất với chúng ta, dẫn dắt chúng ta vào nẻo sáng. Khi nào chúng ta có CHƠN KHÔNG mới có DIỆU HỮU. Diệu hữu chính là sự hiện hữu vô cùng quý giá, vô cùng vi diệu. Đó là Thầy, là SU HỮ VÔ đến hiệp nhất với chúng ta, đúng là lúc: Tâm ấy tòa sen của Lão ngời. Thời cơ thuận lợi thật sự đến với chúng ta, đến với nền Đại Đạo chính là thiên niên kỷ thứ ba, tức là năm 2000 cũng là năm Đạo thứ 75. Trong bài thi văn dạy Đạo, các Đấng đã tiên tri:

Năm bảy năm sau nên nghiệp lớn
Đến chừng ấy khá Đạo lo lường

Nghiệp lớn tức Đại Đạo hay Tâm Đạo được hoằng khai và tự mỗi người chúng ta tự tu tự tiến, tự lo lường, chứ không còn dựa vào cơ bút nữa. Thật ra khi có chơn không tự nhiên có diệu hữu, chư Phật Thánh Tiên xuống trần hưởng dẫn chúng ta một cách vi diệu hơn, tinh tế hơn như là ta tự hưởng dẫn ta tức là ở trạng thái: CÁC CON LÀ THẦY, lúc đó tự ta có TÂM KINH VÔ TỰ, chừng đó chúng ta đã rõ đường đi lối về nơi cõi Thiêng Liêng Hằng Sống vậy. Điều hết sức đặc biệt là lời tiên tri trích dẫn phần trên: **Năm bảy năm sau nên nghiệp lớn** có nhiều ý nghĩa với con số 5 và 7. Chúng ta thử tìm hiểu như sau:

***Năm 75 (1975): Biến cố lớn chuyển cơ Đạo sang giai đoạn mới, bước sang con đường Bí Pháp.

*** 57 năm sau (1982): Ngài Hồ Bảo Đạo với tư cách là Quyền Chưởng Quản HTĐ tuyên bố chuyển Tịch Đạo và Hiệp Thiên Đại Đế Quan Thánh Đế Quân dùng huyền vi giáng linh điển dẫn dắt một số đạo tâm lên Thiên Sơn hành pháp Chuyển Tịch Khai Tâm Đạo tức Đại Đạo.

***Năm 75 sau: nhằm vào năm 2000, thời kỳ hoàng dương Tâm Đạo hay Đại Đạo trên thế giới. Sự kiện này được đánh dấu qua biến chuyển tâm linh vào cuối thế kỷ 20 và qua lời tuyên bố của Đức Giáo Hoàng (1999) có tính cách chuyển hướng mới mẻ trong tín điều Công Giáo: Thiên Đàng, Địa Ngục tại TÂM, Thiên Đàng là nhà của Trời tức Trời cũng ở TÂM.

4. KẾT LUẬN:

THIỆT TƯỚNG ĐẠI ĐẠO gồm 2 phần: THỂ PHÁP và TÂM PHÁP, phát huy cả 2 cùng một lúc thì Đạo mới ra Thiệt Tướng.

Thời gian 50 năm đầu thành lập Thể Pháp, Đức Chí Tôn đã dùng quyền lực Thiêng Liêng của chính mình tạo hình Thánh Thể (tức lập Hội Thánh Hành Chánh Đạo và các cơ cấu tổ chức khác của Đạo). Thời gian này chức sắc hành đạo dưới sự điều động trực tiếp của Thiêng Liêng qua ngưỡng cửa HTĐ, nên trong thời kỳ này Thầy đã lưu ý chúng ta là áo mão chức quyền chỉ là Thầy cho mượn để lập công.

Sau 50 năm (từ 1926-1975) chuyển sang thời kỳ Bí Pháp, cũng gọi là thời kỳ Đạo Tâm, người Đạo phải qui tâm, tự trau dồi phát huy chơn tánh mới xứng đáng với phẩm vị Thầy ban. Trong trường hợp này người hành đạo có được thánh tâm là nơi Thầy ngự mới đủ sáng suốt dẫn dắt như sanh trên đường Thiên Lý, không làm cho chánh giáo hóa ra phàm giáo. Nói cách khác, trước đây trong thời kỳ Thể Pháp, Chí Linh đến với Vạn Linh một cách gián tiếp qua trung gian HTĐ cầu cơ bút. Ngày nay quyền Chí Linh đến hiệp Vạn Linh một cách trực tiếp qua Tâm. Vậy qui tâm là thực hành Chơn Pháp làm cho Đạo ra Thiệt Thượng.

Ngược lại nếu người đạo không chịu qui tâm, chỉ bám vào áo mão chức quyền, hình thức nghi lễ hoặc điện thờ thì chẳng khác gì như chỉ có xác mà không hồn nhất định sẽ bị hủy thể, làm sao tồn tại phát triển được; chứ đừng nói chỉ làm ngọn đuốc tâm linh soi sáng dẫn dắt nhân loại đến Chân Thiệt Mỹ như Thiên ý Thầy đặt kỳ vọng hoặc phó thác cho toàn đạo chúng ta.

Nói trắng ra, cái xác đó không phải là Thiệt Tướng Đại Đạo. Điểm then chốt là toàn đạo phải qui tâm, mở cửa Hiệp Thiên để Thiên Nhân hiệp nhất, xác hồn tương hiệp, hữu vô tương đồng, đạo đời tương đắc, chơn lý và thiệt hành nhất quán thì nền Đại Đạo mới ra Thiệt Tướng. Đó cũng chính là thể hiện nguyên lý qui nhất Âm Dương của Đại Đạo.

NAM MÔ CAO ĐÀI TIÊN ÔNG ĐẠI BỒ TÁT MA HA TÁT

Quốc Thế - Ngọc Nương soạn thảo

III.2 CÙNG NHAU HỌC ĐẠO với WARP Office (HWPL)

Theme: The Relationship between the Promised Messenger and Truth

Chủ Đề: Sự Tương Quan giữa các Ngôn Sứ và Chân Lý

1. What work does the promised messenger do when he comes with the truth?

Những Ngôn Sứ sẽ làm gì khi họ đem chân lý đến cho nhơn loại?

The beliefs of Caodaism are centralized in theological theory that the Supreme Being is the creator of the universe - humans, and all things in it... In the beginning of life, the Supreme Being manifested into the three forms of Brahma, Vishnu, and Shiva; they are the trinity of the Supreme Divinity. These forms champion the 3 cycles of life: Brahma runs the First Cycle – the Cycle of Creation – this refers to when something is born. Vishnu runs the second cycle - the Cycle of preservation, maturity, struggle, and destruction – this is when something has lived, matured, and inevitably died. Shiva runs the Third Cycle of Life - the Cycle of Conservation and Reproduction – This refers to something that is reborn in different forms. These cycles are applicable to all things in all forms in the universe.

Đức tin Cao Đài xoay quanh vào vấn đề về sự sống. Theo Cao Đài, Đấng Thượng Đế là Đấng Tạo Hóa của vạn vật trong toàn vũ trụ. Từ thuở thiên thu lập địa, Đấng Thượng Đế chiết thân qua 3 thể: 1. Thể Brahma, 2. Thể Vishnu, và 3. Thể Shiva. Đó là Tam Thể của Đấng Tạo Hóa và cũng là tam thể của vạn vật trong vũ trụ, mỗi sự sống trên thế gian đều phải qua 3 chu kỳ của Tạo Hóa: Chu Kỳ Thánh Đức - cũng là Chu Kỳ sinh trưởng, Chu Kỳ trưởng thành, già nua, và diệt vong, Chu Kỳ Bảo Tồn và Tái Tạo. Brahma vận hành Chu Kỳ Sinh Hóa, Vishnu vận hành Chu Kỳ Trưởng Thành và Phát Triển, Shiva vận hành Chu Kỳ Bảo Tồn và Tái Tạo.

When humans began to populate the Earth, depending on various evolution stages of human in society, culture, welfare, technology, the Supreme Being (God) created different religious traditions to teach humans the Truth in different salvation periods and to save them from self-destruction. Per Cao Đài, in the world history of 5 thousand years and thousands of years in the future, God has given 3 salvation periods, and in each period, God created different religious traditions by sending His Extracted Divine Nature into Human Form (God's Avatar) to the Earth, and through His Avatar, God created The Way of Humanity, The Way of Spirit/Deity, The Way of Saint, The Way of Immortal, The Way of Buddha. All religious traditions were from One Truth – from 1 Supreme Being.

Khi con người bắt đầu sinh ra trên Trái đất, Đấng Tối Cao đã dạy Đạo tùy theo Bánh Xe Tiến Hóa của nhân loại, tùy vào các giai đoạn tiến hóa khác nhau của con người trong xã hội về văn hóa, phúc lợi, công nghệ..., đã tạo ra những truyền thống tôn giáo khác nhau để dạy cho con người về Sự Cứu Rỗi và cứu họ khỏi Sự Tự Hủy Diệt. Theo triết học Cao Đài, từ hơn 5 nghìn

TẬP SAN - BẢN TIN BAN THỂ ĐẠO - SỐ 004

---

năm lịch sử thế giới đến ngàn năm trong tương lai, Đấng tối cao đã ban cho 3 thời kỳ cứu rỗi. Trong mỗi Thời Kỳ, Đấng Tối Cao tạo ra các truyền thống tôn giáo khác nhau bằng cách gửi các nguyên căn, các chiết linh của Ngài đến Trái đất, và thông qua các nguyên căn, Đấng Tối Cao đã dạy Đạo: Nhân Đạo, Thần Đạo, Thánh Đạo, Tiên Đạo, Phật Đạo. Tất cả các truyền thống tôn giáo trên thế giới đều xuất phát từ Đấng Tối Cao.

The First Salvation Period – before BCE, God sent Abraham/Moses to create Judaism, Dipankara for Hinduism, Fu-His for Yi King, Thái Thượng Lão Quân.

Nhất kỳ - trước công nguyên, các linh căn như là Abraham/Moses sáng lập Do Thái Giáo, Dipankara sáng lập Phật Đạo, Fu-His sáng lập Yi King, Thái Thượng Lão Quân.

The Second Salvation Period – few hundred years before A.D. and thousands of years after, God sent Kong Zi for Confucianism, Khương Thái Công for the Way of Spirit, Jesus Christ and Mohamed for Christianity - Islam, Laozu for Taoism/Laoism, and Sakya-muni (Sirdata Guaama) for Hinduism/Buddhism.

Nhị Kỳ: vài trăm năm trước công nguyên và vài ngàn năm sau đó, thì Thiêng Liêng gọi xuống Khổng Tử sáng lập Confucianism (Nhon Đạo) Khương Thái Công sáng lập Thần Đạo, Đức Chúa Jesu/Mohamed sáng lập Thánh Đạo, Lão Tử sáng lập Lão Giáo, Đức Phật Thích Ca sáng lập Phật Đạo.

The Third Salvation Period – God, Himself, revealed the Teachings of Cao Đài through a communication technique (called Cầu Cơ). This technique has to be performed by a purified medium that includes 2 worthy persons who have received the revelation (word-by-word) and recorded the revelation in synchronization by holding the stick that was controlled by the Energy from God flowing through them; The stick was pointing to the alphabets; an observer who read out loud the alphabets into words; and another person who wrote down the Words of God. God created Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ (can be translated as The Great Way of the Third Amnesty Era or Salvation Era). In this religion, God combines The Great Way of the First and the Second period into The Great Way of the Third Salvation period and declares all religions are from only 1 source – 1 Truth. He declares that He, Himself, shall bring world religious traditions into one belief system that includes the teachings he has given out in the First and Second Salvation Period, and Cao Đài Teachings and Proclamations - TAM GIÁO QUI NGUYÊN - NGŨ CHI HIỆP NHẤT (**Primitive of The Three Teachings** of Confucianism, Taoism, Buddhism. **Alliance of Five Religious Traditions** - Hinduism-Buddhism, Taoism, Judaism-Christianity-Islam, Geniism – indigenous, Confucianism)

Therefore, to be a true adherent of Cao Đài, you have to study World Religions!

Tam Kỳ: Đấng Chí Tôn dạy Đạo qua Cầu Cơ sáng lập Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ, bao gồm cả Tam Kỳ, Nhất Kỳ, Nhị Kỳ, và Tam Kỳ và tuyên bố Tam Giáo Qui Nguyên - Ngũ Chi Hiệp Nhất.

Vì thế, một người Cao Đài chân chính phải học hỏi các tôn giáo khác trên thế giới.

2. When (what era) does the promised messenger come?

The profound human form (an Avatar) of the Divinity of God for The Third Salvation Period was revealed in the poem written in Vietnamese by the spiritual Pope of Cao Đài Đức Lý Giáo-Tông on June 21st, 1948; as He communicated to the few authorized Cao Đài's adherents through the communication technique of "Cầu Cơ" as described earlier. In the poem, He declares Hộ-Pháp Phạm Công Tắc shall manage the progression of Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ (the Great Way of the Third Salvation Period). The poem about Hộ-Pháp Phạm Công Tắc can be translated as below:

Trong việc sáng lập Đạo Đạo Tam Kỳ Phổ Độ, Đức Lý Giáo Tông (qua Bài Thơ Ngày 21 Tháng 6 Năm 1948) đã về cơ tuyên bố Đức Hộ Pháp Phạm Công Tắc là Nguyên Căn giúp phát triển Đại Đạo:

Hộ giá Chí Tôn trước tới giờ,
Pháp luân thường chuyển máy thiên cơ.
Chương quyền Cực Lạc phân ngôi vị,
Quản xuất Càn Khôn định cõi bờ.
Nhị kiếp Tây Âu cầm máy tạo,
Hữu duyên Đông Á nắm thiên thơ.
Hình hài thánh thể chừ nên tướng,
Đài trọng hồng ân gắng cậy nhờ.
(Giáo Tông Lý Thái Bạch vận hành của vũ trụ)

Translated by Tuy Nguyen to English:

He, the escorting-marshal of the Supreme Being since the beginning of life,
His holy theological power maneuvers the divine nature of the universe.
His authorities govern and assert all beings into positions in the realm of the Ninth Heaven,
And He establishes the spiritual boundaries in the galaxies.
In His second avatar of God, starts from the West, He champions the operation of the universe.

TẬP SAN - BẢN TIN BAN THẾ ĐẠO - SỐ 004

And now from the East, He is destined to come with the Truth (The Great Way of The Third Salvation Era).

When the world is ready and the Divinity of the Truth can be visualized,
The lights from High Tower shall spring the blessings from God to Earth.

(I, the Spiritual Pope of Cao Đài, Giáo Tông Lý Thái Bạch, the one, who runs the cosmos operation signified this poem.)

NAM MÔ CAO ĐÀI TIÊN ÔNG ĐẠI BỒ TÁT MA HA TÁT

HT Túy Nguyễn soạn thảo

VI. LIÊN LẠC (CONTACT INFO)

Quý vị thân hữu và đồng đạo có thể gửi bài viết, hay đăng tin đến Tập San Ban Thế Đạo - Hệ Thống HTĐ

1. HT Trịnh Ngọc Túy (Email: caodai.international@gmail.com OR tuy_nguyen66@yahoo.com- Phone: 713-302-1625)
2. HT Đào Duy Linh (Email: duy-linh.dao@caodai.international)
3. Website: <https://www.caodai.international/>
4. Facebook: <https://www.facebook.com/caodai.haingoi.98>
5. Email: caodai.international@gmail.com